

ZARZĄDZENIE NR 31/2023

*Dyrektora Powiatowego Zespołu Szkół nr 3
im. Ks. Edmunda Roszczyńskiego w Wejherowie*

z dnia 16 maja 2023 r.

*w sprawie wprowadzenia Regulaminu postępowania w przypadku prób samobójczych
lub samobójstwa ucznia*

1. Niniejszym wprowadzam Regulamin postępowania w przypadku prób samobójczych lub samobójstwa ucznia.
2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

DYREKTOR SZKOŁY
Wojciech Rogoński

Regulamin postępowania w przypadku prób samobójczych lub samobójstwa ucznia

§ 1

Każdy pracownik szkoły (pedagogiczny i niepedagogiczny) ma obowiązek zareagowania na wszelkie sygnały o ryzyku zachowania autodestrukcyjnego u ucznia oraz na niepokojące zachowania uczniów mogące wskazywać na zamiary samobójcze. W przypadku zaobserwowania lub posiadania informacji, że uczeń planuje podjąć lub podjął próbę samobójczą, każdy pracownik powinien niezwłocznie poinformować o tym dyrektora szkoły lub osobę z zespołu kierowniczego.

§ 2

1. Sygnały i zachowania wskazujące na ryzyko zachowań samobójczych:
 - a) wczesne sygnały ostrzegawcze:
 - wycofywanie się z kontaktów z rodziną i przyjaciółmi, odwracanie się od nich;
 - zainteresowanie lub wręcz zaabsorbowanie śmiercią;
 - wyraźne zmiany osobowości i nastroju;
 - trudności z koncentracją;
 - trudności w szkole; obniżenie jakości pracy i ocen;
 - zmiana dotychczasowych zwyczajów dotyczących jedzenia i snu (utrata apetytu lub objadanie się, bezsenność lub nadmierna senność);
 - utrata zainteresowania rozrywkami;
 - częste uskarżanie się na fizyczne dolegliwości, przeważnie powiązane z emocjami, jak bóle głowy, bóle żołądka lub uczucie zmęczenia;
 - nieustanne znudzenie;
 - utrata zainteresowań dla rzeczy i spraw, o które dotychczas młody człowiek się troszczył (np. zaniechanie dbałości o wygląd).
 - b) zachowania, które powinny zaniepokoić pracowników szkoły świadczące o wysokim ryzyku zachowań samobójczych:
 - mówienie o poczuciu beznadziejności, bezradności, braku nadziei, braku wyjścia lub własnej bezwartościowości;
 - mówienie wprost lub pośrednio o samobójstwie lub o jego planowaniu;
 - wypowiedanie komunikatów typu: „Jestem niczym”, „Nie warto się mną zajmować”, „Chciałbym umrzeć”, „Zamierzam się zabić”, „Nie powinnam się urodzić”;
 - wypowiedanie co jakiś czas komunikatów typu: „Niedługo przestanę być dla ciebie problemem”, „To nie ma znaczenia”, „To już na nic się nie zda” lub „Już się nie zobaczymy”;
 - pisanie listów pożegnalnych lub testamentu;
 - pozbywanie się osobistych i cennych przedmiotów;
 - unikanie kontaktów z bliskimi kolegami, izolacja, zamykanie się w sobie;
 - odrzucanie pomocy, poczucie, że udzielenie pomocy jest już niemożliwe;
 - zaniechanie zajęć, które dotychczas sprawiały uczniowi przyjemność;

- odrzucanie otrzymywanych pochwał lub nagród;
- przejawianie dużych zmian charakteru, nastroju, występowanie nietypowych zachowań dla danego ucznia;
- wzrost impulsywności: nagłe impulsywne działania, jak akty agresji i przemocy, zachowania buntownicze lub ucieczkowe (wynikające z ogromnego napięcia emocjonalnego); nagłe ekscesy alkoholowe lub narkotykowe (będące próbą „znieczulenia się w cierpieniu” lub formą wołania o pomoc);
- nagłe przejście z depresji do stanu pogody i zadowolenia; zwykle oznacza to, że uczeń, po okresie walki wewnętrznej, podjął już decyzję o ucieczce od problemów i zakończeniu swego życia;
- przejawianie innych zachowań ryzykownych np. okaleczanie się;
- przejawianie zainteresowania tematyką śmierci, umierania itp.,
- podejmowanie w przeszłości prób samobójczych;
- fascynacja znanymi osobami (np. gwiazdami popkultury), które popełniły samobójstwo.

§ 3

Postępowanie prewencyjne w przypadku sytuacji zagrożenia zachowań suicydalnym

1. Każdy, kto zauważy niepokojące sygnały lub zachowania zobowiązany jest zgłosić swoje obserwacje wychowawcy ucznia lub pedagogowi/psychologowi szkolnemu.
2. Po odebraniu zgłoszenia wychowawca ucznia wraz z psychologiem/pedagogiem szkolnym dokonują diagnozy zgłoszenia oraz sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia.
3. Jeśli uznają, że zachodzi taka potrzeba, psycholog/ pedagog kontaktuje się z rodzicami w celu ustalenia przyczyny niepokojących zmian w zachowaniu ucznia.
4. Wraz z rodzicami ustalane są zasady postępowania wobec ucznia: sposób i zakres kontaktów z rodzicami, a także wsparcie psychologiczne na terenie szkoły lub poza nią.
5. Jeżeli ustalenia dokonane przez psychologa/pedagoga potwierdzają obawy o zagrożeniu psycholog/pedagog wypełnia załącznik nr 1. Kopia załącznika przekazywana jest do wiadomości Dyrektorowi szkoły.
6. Psycholog/pedagog zobowiązani są zabezpieczyć źródło informacji o próbie samobójczej, w tym: sms, zdjęcia, nagrania, itp.

§ 4

Postępowanie w przypadku powzięcia informacji o zamiarze popełnienia samobójstwa znajdującego się na terenie szkoły (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych)

1. Pracownik, który otrzymał informację o zamiarze popełnienia samobójstwa przez ucznia, stara się natychmiast odnaleźć ucznia i powiadomić o sytuacji dyrektora szkoły lub pracownika zespołu kierowniczego pełniącego dyżur.

2. Po odnalezieniu ucznia nie pozostawiają ucznia samego do momentu zapewnienia mu specjalistycznej opieki w osobie pedagoga lub psychologa szkolnego.
3. O zaistniałej sytuacji i zagrożeniu informuje się rodziców oraz przekazują dziecko pod opiekę rodziców (prawnych opiekunów) lub jeżeli przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa ucznia informują odpowiednie instytucje (np. policję, Sąd Rodzinny, MOPS/GOPS).
4. Jeżeli uczeń podtrzymuje zamiar samobójczy lub nie ma pewności, że nie dokona zamachu samobójczego do czasu uzyskania pomocy specjalisty wzywa się pogotowie ratunkowe informując dyspozytora o zamiarach ucznia; w czasie tej interwencji powinni zadbać by przebiegała ona spokojnie i dyskretnie.
5. Uczeń powinien natychmiast zostać objęty indywidualną opieką psychologiczną a rodzicom wskazuje się konieczność skontaktowania się z psychiatrą.

§ 5

Postępowanie w przypadku powzięcia informacji o zamiarze popełnienia samobójstwa znajdującego się poza terenem szkoły (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych)

1. Pracownik, który otrzymał informację o zamiarze popełnienia samobójstwa przez ucznia, stara się natychmiast odnaleźć ucznia i powiadomić bezpośrednio albo przez sekretariat o sytuacji dyrektora szkoły lub pracownika zespołu kierowniczego pełniącego dyżur.
2. Dyrektor powiadamia o powzięciu informacji o zamiarze samobójczym policję. W przypadku braku kontaktu z Dyrektorem, sekretariatem pracownik sam zgłasza informację o zamiarze policji.

§ 6

Postępowanie w przypadku podjęcia przez ucznia próby samobójczej na terenie szkoły

1. Pracownik, po otrzymaniu informacji o próbie samobójczej ucznia, stara się natychmiast go odnaleźć i powiadamia o tym dyrektora szkoły lub pracownika zespołu kierowniczego pełniącego dyżur.
2. Osoba, która odnalazła ucznia:
 - nie pozostawia go samego,
 - usuwa przedmioty umożliwiające ponowienie próby,
 - nie pozostawia ucznia samego do momentu zapewnienia mu specjalistycznej opieki w osobie pedagoga lub psychologa szkolnego,
 - jeśli zachodzi taka potrzeba, udziela pierwszej pomocy przedmedycznej,
 - wzywa pogotowie ratunkowe informując dyspozytora o zdarzeniu.
3. Dyrektor szkoły niezwłocznie zawiadamia rodziców/opiekunów prawnych ucznia.
4. Jeżeli jest taka możliwość pedagog/psycholog przeprowadzają rozmowę wspierającą z rodzicami.

5. O próbie samobójczej dyrektor informuje radę pedagogiczną pod rygorem tajemnicy służbowej, w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli.
6. Pedagog/psycholog szkolny planuje dalszą strategię postępowania w oparciu o zalecenia specjalisty (psychiatry), które ma na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, a także atmosfery życzliwości i wsparcia. Ponadto przekazuje rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą.
7. Dyrektor, wychowawca, psycholog/pedagog chronią ucznia oraz inne osoby przed dodatkową traumą związaną np. z mediami.
8. Psycholog/pedagog muszą uzyskać informację czy uczeń, który podjął próbę samobójczą otrzymał konsultację psychiatryczną.

§ 7

Postępowanie w przypadku podjęcia przez ucznia próby samobójczej poza terenem szkoły

1. Jeśli próba samobójcza miała miejsce poza szkołą, a została o tym poinformowana szkoła, dyrektor szkoły lub pedagog szkolny przekazuje rodzicom informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
2. O próbie samobójczej dyrektor informuje radę pedagogiczną pod rygorem tajemnicy służbowej, w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli
3. Pedagog/psycholog szkolny planuje dalszą strategię postępowania w oparciu o zalecenia specjalisty (psychiatry), które ma na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, a także atmosfery życzliwości i wsparcia. Ponadto przekazuje rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą.

§ 8

Postępowanie w przypadku śmierci samobójczej ucznia

1. W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa dyrektor szkoły informuje organ prowadzący i nadzorujący szkołę o zaistniałej sytuacji.
2. Pedagog/psycholog szkolny oraz wychowawcy udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej innym uczniom szkoły.

DYREKTOR SZKOŁY

mgr Wojciech Rogoński

**Pisemne potwierdzenie przekazania informacji o zagrożeniu suicydalnym
dla rodziców**

Potwierdzamy, że zostaliśmy powiadomieni o zagrożeniu podjęcia próby samobójczej przez nasze dziecko oraz konieczności niezwłocznej/szybkiej konsultacji specjalistycznej (psychologicznej, psychiatrycznej). Zostały nam przekazane numery telefonów i adresy placówek, gdzie możemy uzyskać pomoc. Zobowiązujemy się do dostarczenia informacji zwrotnej po konsultacji specjalistycznej w celu zorganizowania opieki i pomocy na terenie szkoły.

.....
(miejscowość i data)

.....
(podpisy rodziców / opiekunów)

